

دوشنبه 3 مهر 1391 - 7 ذی القعدة 1433 - 24 سپتامبر 2012

رویدادهای مهم 3 مهر در گذرتاریخ ...

رویدادهای مهم 3 مهر در گذرتاریخ**شهادت شهید احمد رجب خیشگر (1359ش)**

اشاره:

شهید احمد رجب خیشگر در یکی از روزهای زیبای سال ۱۳۳۹ش، در جمع مهربان و صمیمی خانواده‌ای متدین در شهر دزفول، چشم به جهان هستی گشود. تحصیلات ابتدایی و راهنمایی را با موفقیت به پایان رساند. در سال‌های اوج‌گیری مبارزات ملت ایران برای به پیروزی رساندن انقلاب اسلامی، به صف قیام مردمی پیوست و از ادامه تحصیل بازماند. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، احمد به استخدام ارتش جمهوری اسلامی ایران درآمد. وی، دوره آموزشی نظامی را در زادگاهش دزفول گذراند تا این‌که جنگ تحمیلی با تجاوز نیروهای رژیم بعثی به مرزهای میهن اسلامی‌مان شروع شد. احمد با شور و اشتیاقی فراوان به جبهه‌های نبرد حق علیه باطل شتافت و به پادگان دشت آزادگان سوسنگرد اعزام و در جبهه‌های الله‌اکبر مستقر گردید. او مردانه سلاح بر دوش کشید و در مقابل تجاوزگرهای دشمن بعثی ایستادگی‌ها کرد. احمد به واسطه حماسه‌ها و دلایری‌های فراوان که از خود نشان داد به درجه گروهان یکمی نائل گردید. سردار جوان سپاه اسلام دلیرانه زخم جنگ را چشید و از جبهه محروم شد. اما موضوع را از خانواده پنهان نمود و سرانجام در تاریخ سوم مهرماه سال ۱۳۵۹ هجری شمسی در سن بیست سالگی عاشقانه به سوی ملکوت اعلی پرواز نمود. پیکر مطهر شهید احمد رجب خیشگر به دست دژخیمان بعثی افتاد و هنوز هم به وطن بازنگشته است.

* رحلت فقیه بزرگ آیت الله « میرزا ابوالقاسم کبیر قمی» (1313 ش)

* اعتصاب کارکنان مخابرات تهران و کشت و صنعت شوستر در اعتراض به رژیم پهلوی (1357 ش)

* انتخاب شهید مهندس « محمدجواد تندگویان» به وزارت نفت دولت شهید رجایی (1359 ش)

اشاره:

با انتخاب شهید رجایی به نخست وزیری و معرفی کابینه به مجلس در مرداد 1359، برخی از وزارتخانه‌ها از جمله وزارت نفت بدون وزیر باقی ماند. در دوم مهر آن سال از سوی شهید رجایی، مهندس محمد جواد تندگویان برای وزارت نفت معرفی شد. نخست وزیر در معرفی ایشان به مجلس، از فعالیت‌های تخصصی وی در صنعت نفت یاد کرد و از مهارت‌های او از چاه‌ها که در مطبوعات خارجی نیز انعکاس یافت به عنوان بخشی از توانایی‌های ایشان نام برد. پس از سخنان موافق و مخالف، مهندس تندگویان با اکثریت قاطع آرا به عنوان وزیر نفت دولت شهید رجایی از مجلس رأی اعتماد گرفت. سرانجام چهل روز بعد در 12 آبان 1359 در جریان بازدید از مناطق نفتی خوزستان به همراه جمعی دیگر به اسارت نیروهای متجاوز عراقی درآمد تا این‌که پس از تحمل شکنجه‌های بسیار و شهادت ایشان، جنازه شهید تندگویان در سال 1370 به ایران منتقل شد و در بهشت زهرا مدفون گردید.

* سفر هیئت ایرانی به نیویورک برای انجام مذاکرات سه جانبه پس از پایان جنگ (1367 ش)

اشاره:

به درخواست دبیر کل سازمان ملل متحد و به منظور ادامه مذاکرات در نیویورک، هیئت بلندپایه جمهوری اسلامی ایران به سرپرستی وزیر وقت امور خارجه، در تاریخ سوم مهر 1367 عازم مقر سازمان ملل شد. این هیئت به مدت دو هفته، علاوه بر شرکت در مذاکرات سه جانبه وزاری خارجه ایران، عراق و دبیر کل، از فرصت حضور وزاری خارجه سایر کشورهای جهان به مناسبت برگزاری مجمع عمومی سازمان ملل استفاده نمود و در ملاقات‌های متعدد، مواضع جمهوری اسلامی ایران به ویژه در خصوص مذاکرات مربوط به اجرای قطعنامه 598 و کارشکنی‌های عراق، مذاکرات قبلی نیویورک و ژنو و پیش شرط‌های عراق و معاهده 1975 الجزایر را تشریح کرد. در نهایت، اولین دور مذاکرات سه جانبه از تاریخ نهم مهرماه آن سال آغاز شد و در بیستم آبان 67 پس از هفت دور ملاقات و مذاکره زیر نظر دبیر کل و یا نماینده ویژه وی، پایان پذیرفت. این دور از مذاکرات نتیجه‌ای در بر نداشت و این امر موجب نگرانی دبیر کل شد که در گزارش وی منعکس گردید. دبیر کل و هیئت ایرانی در عدم رضایت از برخورد عراق با مذاکرات شریک بودند، زیرا در عمل ثابت شد که این عراق است که فاقد علاقه و انگیزه برای اجرای قطعنامه 598 است. در حالی که فشار عراق بر آزادسازی اسرا بود، ایران بر عقب‌نشینی نیروها تأکید داشت. پیشرفت حاصل در تبادل اسرا اندک بود و صرفاً دو طرف با آزادی تعدادی از اسرای معلول و بیمار موافقت کردند.

وفات امیرخسرو دهلوی، از عرفا و شعرای نامدار پارسی‌گوی هند (725ق)

اشاره:

امیر ناصرالدین ابوالحسن خسرو بن امیر سیف‌الدین محمود دهلوی از عارفان و شاعران نامدار پارسی‌گوی هندوستان، در نیمه دوم قرن هفتم و اوایل قرن هشتم هجری می‌زیست؛ وی در سال ۶۵۱ق چشم به جهان گشود. پدرش سیف‌الدین محمود از امرای قبیله «؛لاچین» از ترکان ختایی ماوراءالنهر بوده است. در روزگار حمله و استیلای قوم تاتار، امیر سیف‌الدین محمود مانند بسیاری از ساکنان نواحی شرقی فلات ایران به هندوستان عزیمت کرد و این مصادف با پادشاهی «؛شمس‌الدین التتمش» (۶۰۷ق تا ۶۳۳ق) بر دهلی بود. امیر سیف‌الدین محمود به خدمت این پادشاه درآمد. این شاعر نامدار بخش عمده زندگی خود را در خدمت به سلاطین مختلف روزگارش گذراند، با این حال، دست ارادتی که به سلطان‌المشایخ روزگار خود «؛شیخ نظام‌الدین محمد بن احمد دهلوی» مشهور به نظام اولیا (متوفی ۷۲۵ق) داد و تربیتی که از او یافت، در حوزه تصوف نیز به او مقام و مرتبه ویژه‌ای بخشید و تالو آموزه‌های حکمی و عرفانی در اشعار او کاملاً آشکار است. او این آموزه‌ها را با بهره‌گیری از آثار استادان نامدار ادب فارسی به‌ویژه سعدی، نظامی، سنایی و خاقانی در اوج فصاحت و شیوایی عرضه می‌دارد. •؛ امیرخسرو به نظم و نثر آثار فراوانی دارد. در غزل از پیروان سعدی بود، در قصیده از شاعران قرن ششم، خاصه سنایی و خاقانی تقلید می‌کرد و در مثنوی تابع نظامی گنجوی بود؛ وی یکی از پرکارترین شاعران پارسی‌گوی و در این باب حقاً کم‌نظیر است. جامی می‌گوید او ۹۹ کتاب تصنیف کرده است و از قول امیرخسرو نقل کرده‌اند که اشعارش از چهارصد هزار بیش‌تر و از پانصد هزار کم‌تر است. مهارتی که نظامی گنجوی در تنظیم و ترتیب منظومه‌های خود به‌کار برده بود، باعث شد که آثار او مورد تقلید شاعران بعد از وی قرار گیرد. اولین کسی که از وی تقلید کرد امیرخسرو دهلوی بود و بعد از شاعران دیگری نیز از نظامی تقلید کرده‌اند اما وی یکی از موفق‌ترین مقلدان نظامی است. هم‌چنین بعضی از قدما معتقد بودند که اولین نشانه‌های وقوع‌گویی در اشعار امیرخسرو پیدا می‌شود. سبک او بین عراقی و هندی است. با وجود این‌که امیرخسرو غالب اشعارش را با تقلید و اقتباس از شاعران بزرگ سروده است، باید پذیرفت که به یاری طبع روان و ذوق خدادادی و نیز به‌سبب این‌که او در محیط جدیدی از ادب فارسی تربیت شده و لهجه‌ای نو و ترکیباتی تازه و اندیشه‌هایی خاص نصیبش شده بود، طبعاً تازگی‌های بسیار در سخن وی مشاهده می‌شود و بسیاری از مضامین نو و ابیات منتخب در آثار او ملاحظه می‌گردد و مسلماً به‌همین سبب است که شاعران و نویسندگان بعد از او بارها به استادی یاد کرده‌اند. آثار منظوم امیرخسرو عبارت‌اند از: الف) دیوان قصاید و غزلیات. ب) خمسه‌ای که به تقلید از نظامی سروده است: مطلع‌الانوار در جواب مخزن‌الاسرار نظامی؛ شیرین و خسرو در جواب خسرو و شیرین؛ مجنون و لیلی در جواب لیلی و مجنون؛ آیینه اسکندری در جواب اسکندرنامه نظامی؛ هشت بهشت در جواب هفت پیکر نظامی. ج) مثنوی‌های دیگر از قبیل قران‌السعدین. آثار منثور امیرخسرو نیز بدین شرح است: الف) خزائن‌الفتوح، معروف به تاریخ علایی در تاریخ سلطان علاء‌الدین محمد خلجی. ب) رسایل‌الاعجاز یا اعجاز خسروی، در ذکر قواعد انشاء زبان فارسی.

وفات «؛ابوالحسن لاعب» محدث مسلمان (439 ق)

اشاره:

ابوالحسن لاعب از محدثین مشهور مسلمان، دارای حوزه‌ی درسی گسترده‌ای بود، به طوری که جمع کثیری از علمای عرب از دانش وی بهره برده و استماع حدیث می‌کردند. خطیب بغدادی، دانشمند و مورخ مشهور آن زمان در کلاس درس لاعب شرکت می‌کرد و بعدها در آثار خود از استاد به نیکی یاد نموده است.

درگذشت «؛ابن بُصَیص» خوشنویس و شیخ‌الکتاب دمشق (716 ق)

اشاره:

شیخ نجم‌الدین موسی بن علی بن محمد حکّبی معروف به ابن بُصَیص در سال 651 ق متولد شد. او به مدت 50 سال به کار آموزش خط پرداخت و مردم دمشق از دانش و هنر او بهره‌ی فراوان بردند. ابن بصیص شیوه‌های مختلف خط را به صورتی بسیار زیبا می‌نوشت. این خوشنویس مسلمان در سال‌های پیری، نسخه‌ای از قرآن مجید را با آب طلا به زیبایی نگاشت. این نسخه‌ی نفیس قرآن، همراه با برخی از آثار وی، هنوز باقی است. ابن بُصَیص، صوفی مشرب بود و اشعار صوفیانه از او بر جای مانده است. وی پیری نیک منظر بود و او را به میث‌های نیکو، امانت و پرهیزکاری ستوده‌اند. ابن بُصَیص در 65 سالگی در دمشق درگذشت و او را در گورستان باب‌الصغیر دمشق به خاک سپردند.

رحلت فقیه بزرگ آیت الله «؛ملا محمد اسماعیل فدایی آستانی» (1262 ق)

اشاره:

آیت الله ملا محمد اسماعیل فدایی آستانی در سنین کودکی، قرآن و علوم دینی را فرا گرفت. سپس جهت ادامه‌ی تحصیل به شهرهای مختلف سفر کرد و در فقه و اصول فقه، استادی برجسته شد. آیت الله فدایی، آن گاه به کار تدریس مشغول شد و کتب متعددی را به رشته‌ی تحریر درآورد. شرح الجعفریّه، ائلاکی، منظومه‌ی العقیده‌ی الوحیده و دیوان شعر از آن جمله‌اند. شرح حال نویسان، او را به رفتار نیکو، بردباری، امانت داری و پرهیزگاری ستوده‌اند. از آیت الله فدایی، دیوان اشعاری نیز بر جای مانده است.

رویدادهای مهم 24 سپتامبر در گذر تاریخ

- * اتحاد سیاسی اسکاتلند و انگلستان و الحاق اسکاتلند به انگلیس (1643م)
- * مرگ « جوزوئه کاردوتچی» شاعر و منتقد ادبی ایتالیایی (1907م)
- * بمباران ورشو توسط هواپیماهای آلمانی در جریان جنگ جهانی دوم (1939م)
- * روز ملی و اعلام استقلال « گینه بیسائو» از استعمار پرتغال (1973م)
- * هفته جهانی دریانوردی (آخرین هفته سپتامبر)ص